हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको पहिलो नगरसभाबाट स्वीकृत गरिएको

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को बजेट, नीति तथा कार्यक्रम

प्रस्तोता
इवन राई
नगर प्रमुख
हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका

सडक, कृषि, शिक्षा र स्वास्थ्यसँग समृद्धि र आत्मनिर्भरता

उज्यालो पर्यटकीय नगर निर्माणमा हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका

भन्ने मूल नाराका साथ सम्पन्न हुन गइरहेको हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको प्रथम नगर सभाबाट पारित बजेट, नीति तथा कार्यक्रम सार्वजनिकीकरण समारोहका उपप्रमुख ज्यू, यस हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाका बिषयगत समितिका संयोजक ज्यूहरु, सबै वडाका वडाध्यक्षहरु, सम्पूर्ण वडा सदस्यहरु, मनोनित सदस्यहरु, नगर स्थित सरकारी कार्यालयका प्रमुख एंव प्रतिनिधि ज्यूहरु, सुरक्षा निकायका प्रमुख, अनुसन्धान प्रमुख ज्यूहरु, पत्रकार महासंघका अध्यक्ष, समाचारदाता एंव सम्पूर्ण पत्रकार ज्यूहरु,

प्रथमत: नेपालको इतिहासमा लोकतन्त्र प्राप्तीको सात दशक लामो कठिन संघर्समा जिवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदप्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु ।

संग संगै मुलकमा संघियलोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना संगै भएको राज्य पुन:संरचना र त्यस पस्चातको यस ऐतिहासिक र गरिमामय प्रथम नगर सभामा उभिरहदा नेपालको लोकतान्त्रिक आन्दोलनका मुर्धन्य व्यक्तित्वहरु स्व. विपि कोइराला, सुवर्ण सम्सेर राणा, गणेशमान सिंह, पुष्पलाल श्रेष्ठ, कृष्ण प्रसाद भट्टराई, गिरिजाप्रसाद कोईराला, मनमोहन अधिकारी र सुशिल कोइराला प्रति उच्च सम्मानका साथ आदार भाव प्रकट गर्दछु ।

उपस्थित महानुभावहरु,नगरवासी दिदी वहिनि तथा दाजुभाइहरु,

नेपालको राजनैतिक तथा प्रसाशनिक इतिहासमा राज्यको पुर्नसंरचना सहित पहिलो पटक स्थानिय सरकार गठन भएको छ, स्थानिय तहका माध्यम बाट केन्द्रिकित साशन प्रणाली लाई विकेन्द्रित गरि स्थानिय जनतालाई अधिकार सम्पन्न बनाउने विशिष्ट अभ्यास तर्फ हामी अग्रसर छौं ।

हिन्दु, बौद्ध र किरात धर्मालम्बीहरुको आस्थाको केन्द्र विश्व प्रसिद्ध त्रिधार्मिक स्थल हलेसी महादेव अवस्थित हुनुका साथै बाह्रै महिना बगिरहने पवित्र दुई हिमनदीहरु दुध्रकोशी र सुनकोशीले घेरेको प्राग ऐतिहासिक भुगोल हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका जातिय, भौगोलिक विविधता र बिपेशताले युक्त साविकका ११ गा.वि.स.को समायोजन बाट गठित धार्मिक, सांस्कृतिक र पर्यटकिय महत्वले विशाल सम्भावना बोकेको नगरपालिका हो ।

मूलुकको ऐतिहासिक राज्य पुर्नसंरचना पश्चात गठित नयाँ नगरपालिका, कर्मचारी तथा पुर्वाधार व्यवस्थापनको अभाव, संघ तथा प्रदेश सभा बाट प्राप्त हुनुपर्ने ऐन तथा नीतिको अपर्याप्तताको बाबजुत न्यायपुर्ण, पुर्वाधार सम्पन्न र आत्मनिर्भर पर्यटन नगरिका रुपमा विकास गर्दै यस नगर लाई सम्वृद्ध बनाउने संकल्पका साथ अल्पकालिन, मध्यमकालिन र दिर्घकालिन नीति तथा कार्यक्रमका साथ नगर वासी समक्ष प्रस्तुत भएकोछु । यस ऐतिहासिक प्रथम नगर सभाको बजेट सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा हाम्रो अनुरोधलाई स्वीकार गरी उपस्थित हुनुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई हार्दिक स्वागत गर्दछु ।

मन्त्रालयबाट प्राप्त निर्देशिकाहरु, त्रिवर्षीय योजना र आवधिक योजनाले निर्देशित गरेका लक्ष्यहरुको परिधीभित्र रहदै नगरले प्राप्त गर्ने आयश्रोतको सीमा भित्र रही वार्षिक कार्यक्रमहरु तयार गरी जनताका आवश्यकताहरुलाई सकेसम्म सम्बोधन गर्ने प्रयास गरी आएको कुरा यहाँहरु समक्ष राख्न चाहन्छु ।

उपस्थित महानुभावहरु,नगरवासी दिदी वहिनि तथा दाजुभाइहरु,

यस हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाले स्थानीय राजनैतिक दलका सदस्यहरु, नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरु, टोलवासीहरु, वडावासीहरु, नागरिक सचेतना केन्द्रका सदस्यहरु, स्थानीय संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरु, विभिन्न लक्षित वर्गका प्रतिनिधीहरुको प्रत्यक्ष उपस्थितिमा सहभागितात्मक ढंगबाट माग भई आएका योजनाहरुलाई प्राप्त सल्लाह र सुझाव समेतलाई आत्मसात गर्दै एकीकृत योजना तर्जुमा गोष्ठीमा सघन छलफल गरी नगर परिषदबाट प्रथम वार्षिक बजेट, नीति तथा कार्यक्रम निर्माण गर्ने कार्य गरेको छु । हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको समग्र विकास कार्यमा देखिएका तथा भोगिएका विध्रमान समस्या, चुनौति एवं अवसर र संभावनाहरुलाई यस गरिमामय समारोहमा प्रस्तुत गरेर समीक्षात्मक रुपमा अगाडी बढन सकिने तथ्यलाई मनन गर्दै त्यस्ता विध्रमान समस्या, चुनौति एवं अवसर र संभावनाहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

समस्या तथा चुनौतिहरु

- पर्यटन विकासका लागि आवश्यक न्यूनतम पूर्वाधार तथा गुरुयोजनाको अभाव हुनु ।
- नगरपालिकालाई जोडने सडकहरुको वैज्ञानिक तवरले निर्माण तथा स्तरउन्नति नहुनु ।
- विकास निर्माणका योजनाहरुको गुणात्मक बृद्धि भन्दा संख्यात्मक बृद्धितर्फ लाग्ने मनोवृत्तिको विकास हुनु ।
- ठूलो योजना भन्दा पनि स साना टुक्रे योजनाको माग बढी हुनु ।
- नयाँ नगरपालिका नयाँ संरचना नयाँ पदाधिकारीहरु र नयाँ प्रक्रिया भएकोले कार्यशैलीमा अन्यालता हुनु ।
- स्थानीय तह संचालन सम्बन्धी केन्द्र नीति तथा ऐनको अभाव हुनु ।
- घरेलु उद्योग तथा लघुउद्यममा दिगोपनाको विकास नहुनु ।
- नगरपालिकाको तीन दिशातर्फ पानी नै पानी भए पनि पिउने पानीको मुहानको अपर्याप्तता हुनु ।
- केन्द्रीय विधुत लाइन सबै वडामा पुग्न नसक्नु ।
- युवा जनशक्तिको वैदेशिक पलायनले उत्पादनशील जमीन बाँझो अवस्थामा रहनु र पुराना पशुगोठहरु लोप हुँदै जानु ।
- आधुनिक प्रविधिहरुको अवलम्वन गर्ने परिपाटीको विकास नहुनु ।
- त्रिधार्मिक पर्यटकीय क्षेत्र हलेसी महादेवस्थानको गुरुयोजना विगत लामो समयदेखि चर्चाको विषयमा रहेता पनि लागू गर्न नसकि रहेको अवस्था ।
- यातायातको कठिनाईका कारण ढुवानीमा उच्च लागत बृद्धिले विकास निर्माण कार्य प्रभावित हुनु ।
- समयमै बजेटको अख्तियारी नआउनु ।
- तुलनात्मक रुपमा अति न्युन बजेटको अख्तियारी हुनु
- नगरपालिकाको आवश्यकता अनुसारको दिगो कृषि र पशुजन्य उत्पादन न्यून हुनु तथा उत्पादित वस्तुको समेत बजारमा पहुँच नहुनु ।
- लागत सहभागितामा संचालन हुने आयोजनाहरु कार्यन्वयन हुन नसक्नु ।
- अव्यवस्थित र अनियन्त्रित सडक निर्माण कार्यले भू-क्षय तथा बोट बिरुवाको विनाश बढ्दै जानु ।
- समयमा कार्य आरम्भ गरी निर्धारित समयमा काम सम्पन्न गर्ने परिपाटिको विकास नहुनु ।
- भूकम्प पश्चात पुनर्निर्माण प्राधिकरणले लामो समयसम्म काम नगर्दा समग्र विकासमा नकारात्मक प्रभाव बढ्नु
- संस्थागत स्मरण शक्तिको अभाव ।

अवसर तथा संभावनाहरु

- ऐतिहासिक, पुरातात्विक तथा प्राकृतिक महत्वका क्षेत्रहरु हलेसी, तुवाचुङ, भुम्जु, होलेसुङको संरक्षण, सम्बर्द्धन र विकासबाट आन्तरिक एवं बाह्य पर्यटकलाई आकर्षित गरी आर्थिक विकासलाई टेवा पुर्‍याउन सकिने ।
- नगरपालिकाको अधिकाशं वडालाई मध्ये पहाडी लोकमार्गले समेटेको हुदाँ यातायातको सहजतालाई विकासको आधार मान्न सकिने ।

- लामो समयपछिको जनप्रतिनिधिहरुको उपस्थितिले राजनीतिक अस्थिरतालाई अन्त्य गरेकोले नयाँ जोश जाँगरसहितको नेतृत्व प्राप्त भएको ।
- नगर क्षेत्रका राजनैतिक दलहरुको बीचमा सहमति र सहकार्यको बातावरण रहेकोले असल विकास मैत्री संस्कृतिको नमूना नगरपलिकाको रुपमा विकास गरी विकासको गतिलाई तिव्रता दिन सकिने
- नगरपालिकाको अधिकाश भू-भागबाट कुनै न कुनै किसिमको उत्पादन लिन सकिने र जमीनको उर्वराशक्तिको हिसाबले केही कृषि तथा बनजन्य वस्तुहरु निर्यात गर्न सकिने
- नगरपालिकाको तीन तिर प्रशस्त पानीको उपलब्धता भएकोले पर्यटकीय गन्तव्यको अर्को संभावना रहेको ।
- नेपाल सरकारले नगरपालिकाको ७ वडालाई साविक गाविस रहेकै अवस्थामा सुख्खा क्षेत्र घोषणा गरेको र काम सुरु गरिसकेको अवस्था हुनु ।
- अर्गानिक खेती प्रणालीको विकास गरी बजारीकरण गर्न सकिने
- नयाँ नगरपालिका भएकोले हरेक कुरा नया ढंगले सुरुवात गर्न सकिने
- विकास कार्यमा बढ्दो जनचासो भएकोले कार्यान्वयन पक्षमा दबाब दिन सकिने
- मानवीय संशाधनको विकासलाई पूँजीकृत गरी आर्थिक विकासमा रुपान्तरण ल्याउन सकिने
- नगरपालिकामा विविध किसिमको हावापानी पाइने हुँदा बेमौसमी तरकारी, बदाम, खोर्सानि, सुन्तला, स्कूस जस्ता कृषिजन्य वस्तुहरुको व्यावसायिक उत्पादन तथा मूल्य अभिबृद्धि गर्न सकिने
- योजनाबद्ध पर्यटन पूर्वाधार विकास र नगरपालिकाका मुख्य सडक सञ्जाल जस्ता गुरुयोजनाहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न सकेमा आर्थिक विकासका साथै सबै वडा र अन्य गाविससम्म सर्वयामी सडक पुर्याउन सकिने
- वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त रेमिट्यान्सलाई उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगानी गर्न सकिने
-

यी र यस्तै समस्या, चुनौति, अवसर र संभावनाहरु धेरै छन् ।

आदरणीय महानुभावहरु

चालु आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्दा लिइएका आधारहरु निम्नानुसार रहेको जानकारी गराउँदछु ।

- ➢ क्रमागत एवं अधुरा तथा थोरै रकममा मर्मत सम्भार गरि पुनः संचालनमा ल्याउन सकिने
- ➢ समायोजित गाविसका वडाहरुको अवस्था
- ➢ सामाजिक परिचालनको माध्यमबाट पहिचान गरिएका लक्षित समुहका मागलाई सम्बोधन गरिने विषयहरु
- ➢ स्थानीय स्रोत, साधन, श्रम, शीप र प्रविधि प्रयोग हुने प्रकृतिका तथा तत्काल रोजगार सिर्जना गर्ने एवं आयआर्जनमा बढावा दिने विषयहरु
- ➢ प्रतिशपर्धात्मक एवं तुलनात्मक लाभका वस्तु तथा सेवाको उत्पादन तथा प्रवर्द्धन हुने कृषि, गैरकृषि र सेवा क्षेत्रका कार्यक्रम तथा आयोजनाहरु
- ➢ वातावरण संरक्षण र सम्वर्दनमा सहयोगी हुने आयोजनाहरु
- ➢ स्थानीय निकायको आन्तरिक आय वृद्धि गर्ने कार्यक्रमहरु

- समान प्रकृतिका आयोजनाहरुमध्ये बढी जनसहभागिता एवं लागत सहभागिता जुटाउन सकिने आयोजनाहरु
- शिक्षा, स्वास्थ्य, पोषणसँग सम्बन्धित आयोजनाहरु

आदारणीय महानुभावहरु,

चालु आर्थिक वर्ष ०७४।०७५ को बजेटको **उदेश्यहरु** निम्न रहेको अवगत गराउन चाहान्छु

- विकास योजनको छनौट, कार्यान्वयन र उपयोगमा स्थानीय जनताको सहभागिता वृद्धि गरी विकासलाई जनताले आत्मसाथ गर्न सक्ने तुल्याउने ।
- पूर्वाधार निर्माणलाई केन्द्रित गरेर सबैको साझा संरचना निर्माण गर्न समन्वय गर्ने ।
- अर्थपूर्ण सहभागिताको प्रणालीलाई अवलम्बन गरेर जनमूखी सेवाको आभास दिलाउने ।
- कृषिको व्यवसायीकरण, पर्यटनको विकास, जलश्रोतको उपयोग, जडिबुटीको उत्पादन र लघुउद्यमको विस्ताको माध्यद्धारा स्वरोजगारको अवसर सृजना गरी आर्थिक समृद्धि हासिल गर्ने ।
- स्थानीय श्रोत र साधनको अधिकतम सदुपयोग गर्दै विभिन्न कार्यक्रमहरु मार्फत नगरपालिकावासीको जीवनस्तर उकास्ने ।
- स्थानीय विकासलाई दिगो र व्यवस्थित ढंगले कार्यान्वयन गरी अभिलेख चुस्त पार्ने ।
- विभिन्न आधारहरु लिई तर्जुमा भएका कार्यक्रमहरुलाई समय मै प्रारम्भ र समय मै सम्पन्न गरी स्थानीयस्तरमा सेवाको पहुँच वृद्धि गर्दै समातामूलक समाजको निर्माण गर्ने ।
- प्रतिफलयुक्त योजना तथा कार्यक्रमहरुलाई सार्वजनिक निजी, साझेदारी कार्यक्रमका रुपमा विस्तार गरी साझेदारी र अपनत्वको विकास गर्ने ।

यसै क्रममा प्राथमिकताका क्षेत्रहरुलाई निम्नानुसार प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

- आन्तरिक आयको वृद्धि
- भौतिक पूर्वाधार विकासमा तिव्रता
- पर्यटन पूर्वाधारको विकास
- आधारभुत शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, पोषण र सरसफाई
- लक्षितवर्गको क्षमता विकास एवं सशक्तिकरण
- युवा उद्यमीकरण र रोजगारी
- सेवाग्राहीमैत्री विकास प्रशासन र संस्थागत सुशासन
- प्रार्कृतिक स्रोत र वातारण संरक्षण
- सूचना तथा संचार क्षेत्रको संस्थागत सुदृढीकरण
- भाषा संस्कार संस्कृतिको अभिलेखीकरण
- वालमैत्री स्थानीय शासनको प्रवद्धन
- कृषि तथा पशुपंक्षी क्षेत्रको व्यवसायीकरण, विविधिकरण र वजारीकरण

आदरणीय वडाध्यक्ष, सदस्यहरु तथा अन्य अतिथिगण,

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको प्रथम नगर सभाबाट स्वीकृत आ.व. २०७४।७५ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट यहाँहरुको समुपस्थितिमा संक्षिप्त रुपमा सार्वजनिक गर्न पाउँदा मलाई खुशी लागेको छ । प्रथम नगरसभाबाट स्वीकृत नीति, कार्यक्रम तथा अनुमानित आय व्यय विस्तृत विवरण समावेश भएको आ.व. २०७४।७५ को वार्षिक नगर विकास योजना तपाई सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुको जानकारीको लागि चाँडै प्रकाशन गरि नगरपालिकाले उपलब्ध गराइने व्यहोरा समेत जानकारी गराउन चाहन्छु ।

अब म वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा यस हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको भौगोलिक, आर्थिक, सामाजिक अवस्था लगायत विभिन्न कुराहरुलाई मध्यनजर गर्दै विकासका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरुलाई केन्द्रविन्दु बनाई निम्नलिखित नीतिलाई अख्तियार गरेको कुरा जानकारी गराउन चाहन्छु ।

(क) भौतिक पुर्वाधार विकास नीति

- ✓ नगरपालिका भित्रका सडकलाई पर्यटकीय सडक, नगरस्तरीय, कृषिजन्य सडकको रुपमा विस्तार गर्नको लागि बजेट बिनियोजन गरिनेछ ।
- ✓ स-साना सडकहरुमा रकम लगानी गर्दा रकम छरिन गई अपेक्षित प्रतिफल प्राप्त हुन नसक्ने भएकाले क्षेत्रगत सन्तुलनलाई ध्यान दिइनेछ ।
- ✓ स्थानीय सडकहरु निर्माण गर्दा नगर यातायात गुरुयोजना निर्माण गरि त्यसले निर्दिष्ट गरेका सडकहरुमा मात्र लगानी गरिनेछ ।
- ✓ भुकम्प पछिको पुन:निर्माणमा यस नगरपालिका भित्र प्राधिकरण र भुकम्प पिडित बिच भुकम्प प्रतिरोधि आवास निर्माण गर्ने सम्झौता भई पहिलो किस्ता रकम समेत भुकम्प पिडित घरधनिहरुले भुक्तानि लिई सकेको हुनाले उक्त आवास निर्माणमा अनियमिता रोक्नका लागि विशेष सतर्कता अपनाईनेछ ।
- ✓ भुकम्प प्रतिरोधि आवास निर्माण गर्नको लागी नगरपालिका बाट दक्ष डकर्मी तथा सिकर्मीहरु उत्पादन गर्दै प्राविधिक सहयोग गरिनेछ ।
- ✓ भुकम्पमा छुटेका भुकम्प पिडितहरुको पहिचान गरि आवश्यक राहात उपलब्ध गराउन नगरपालिका बाट आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- ✓ संघियलोकतान्त्रिक गणतन्त्र प्राप्तीको जनआन्दोलन २०६२/०६३ का सर्वोच्च नेता स्व. गिरिजा प्रसाद कोइरालाको सम्मानमा जि.पि. कोइराला समिक्षा भवन निर्माण गरिनेछ ।
- ✓ सहिद कर्ण वहादुर बस्नेत लगायत सम्पूर्ण सहिदको संझनामा सहिद पार्क निर्माण गरिनेछ ।
- ✓ हालसम्म नगरभित्र कुनै पनि सडक कालोपत्रे, आरसीसी ढलान नगरिएकोले मध्यपहाडी लोकमार्ग बाहेक यसलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेर कार्यक्रम तर्जुमा गरी नमुना सडक निर्माणको काम थालिनेछ ।
- ✓ पूर्वाधार निर्माणको गुणस्तरीयता यकिन गर्न निर्माण सामाग्रीहरुको परीक्षण, विस्तृत सर्वेक्षण, डिजाईन, सम्झौता लगायतका प्रावधानलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- ✓ नगरस्तरीय सडक निर्माणमा भौगालिक अवस्था हेरेर बाह्रै महिना यातायात संचालनको सुनिश्चिततामा जोड दिइनेछ ।
- ✓ स्थानीय सडकको निर्माण, मर्मत संचालन गर्न कामदार समूह र उपभोक्ता समितिहरुको क्षमता विकास गर्न विशेष जोड दिइनेछ ।
- ✓ नगरपालिकाको आवधिक योजना निर्माण गरि सोहि अनुसार कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- ✓ वातावरण मैत्री ढंगले खानि तथा खनिज पदार्थमा आधारित उधोगलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- ✓ नगरपालिकाको क्षेत्र भित्र उपलब्ध खानी तथा खनिज पदार्थको तथ्याङ्क संकलन, अभिलेख र उचित व्यववस्थापन कार्य अघिबढाईनेछ ।
- ✓ ढुंगा, गिटी, वालुवा, माटो, स्लेट आदि खनिज जन्य पदार्थ संरक्षण, सम्वद्धन, उत्खनन र उपयोग सम्वन्धि कार्य दर्तागर्ने, अनुमति दिने, नविकरण र खारेजिगर्ने कार्य प्रभावकारी बनाईनेछ ।

- ✓ भौतिक पूर्वाधार तर्फ पाँच लाख भन्दा बढी लागतका सबै आयोजनाहरुको सामाजिक, आर्थिक, वातावरणीय एवं प्राविधिक पक्षका साथै लागत अनुमान नक्सा डिजाइनको लागि पूर्व संभाव्यता अध्ययन गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।
- ✓ ग्रामिण सडक सन्जाल निर्माण तथा सिचाई आयोजनाहरु छनोट गर्दा कृषि पकेट क्षेत्रलाई आधार लिइनेछ
- ✓ नगर विकास कोष, सडक बोर्ड लगायतका साझेदारी संस्थाहरुसंगको सहकार्यमा नगर भित्रका उच्चतम प्राथमिकतामा परेका सडकहरुको स्तरोउन्नती गर्ने नीति अवलम्बन गरिइनेछ ।
- ✓ सम्भव भएसम्म हरेक संरचनालाई अपाङ्गमैत्री बनाउन जोड दिइनेछ ।
- ✓ नगरभित्र रिङरोड तथा कोशी कोरीडोरको संभाव्यता अध्ययन गरेर सोही बमोजिम कार्य अगाडि बढाइनेछ ।
- ✓ सबै वडा कार्यालय सम्म पुग्ने सडकहरुलाई पक्कि सडकको रुपमा निर्माण तथा वडा कार्यालयबाट टोलहरुमा पनि अलवेदर सडकको रुपमा विस्तार गरिनेछ ।
- ✓ एकिकृत बस्ती विकासको अवधारणलाई अवलम्बन गरिने नीति लिइनेछ ।
- ✓ नगरपालिकामा नगर स्तरीय एयरपोर्ट तथा बसपार्कको सम्भाव्यता अध्ययन गरि निर्माण कार्य अगाडि बढाईनेछ ।
- ✓ अन्तर जिल्ला तथा अन्तर स्थानिय तह जोडने सडकलाई उच्च प्राथमिकता दिई बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
- ✓ नगर प्रवेश गर्ने स्थानहरुमा प्रवेशद्वार निर्माण गरि आतिथ्यताको संस्कारको विकास गरिनेछ ।
- ✓ नगर क्षेत्र भित्र निर्माण हुने घर तथा संरचनालाई व्यवस्थित गर्न भवन निर्माण सम्वन्धि विनियम तर्जुमा गरी प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
- ✓ नियम विपरित र सार्वजनिक स्थल मिचेर बनइएका संरचनाहरुलाई हटाउने नीतिलाई कडाईका साथ लागू गरिनेछ ।
- ✓ साझेदारीमा आयोजना संचालन गर्न उपभोक्ता समिति मार्फत समुदायमा पहल गरिने नीति लिइनेछ ।

(ख) खानेपानी तथा सरसफाई

- ✓ हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका खुल्ला दिशामुक्त घोषणा भई सकेको र चालु आ.व. भित्र नै यस नगरपालिकालाई पूर्ण सरसफाइ नगर बनाउनको लागि कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने निति लिइनेछ ।
- ✓ नेपाल सरकार यस नगरपालिकाको ७ वटा वडा क्रमश: १,२,३,४,५,६ र ७ लाई सुख्खा क्षेत्र घोषणा पहिल्यै गरेको र नगर सभाको पहिलो साधारण बैठकले अन्य ४ वटा वडा क्रमश: ८,९,१० र ११ लाई पनि सुख्खा क्षेत्रमा समावेश गर्ने निर्णय गरेको र पहिलो चरणको काम शुरु भैसकेको हुँदा सोहि अनुसार खानेपानी उपलब्धताको कार्यक्रम तथा योजनालाई अगाडि बढाईनेछ ।
- ✓ नगरपालिकाको फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि ल्याण्डफिल्ड साइड निर्माण गर्न निशुल्क रुपमा जग्गा खोज्ने र सार्वजनिक निजी साझेदारी नीति अख्तियारी गरी फोहोर व्यवस्थापन गरिने छ ।
- ✓ खानेपानी मुहान संरक्षण तथा प्लास्टीक पोखरी निर्माण गर्ने र आकाशेपानी संकलन कार्यक्रम लाई उच्च प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
- ✓ खानेपानी तथा सिंचाई लगायत लिफ्टीड, डिपबोरिड, रिचांजएवल पोखरीको लागी सम्भाव्यता अध्यायन गरी आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
- ✓ उद्योग वाणिज्य संघ, गैर सरकारी संस्थाहरुसंग सहकार्य गरी सरसफाईसम्बन्धी व्यवहार परिवर्तन गर्न जनचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

- ✓ विनाशकारी भुकम्पको कारणले खानेपानीका मुहानहरु सुक्ने तथा स्थानान्तरण हुने समस्याले यो नगरपालिका पनि अछुतो रहन सकेन । तशर्थ खानेपानीको मुहान संरक्षण गर्न र नगरवासिलाई स्वस्थ खानेपानी उपलब्ध गराउन खानेपानी आयोजनालाई उच्च प्राथमिकतामा राखिनेछ ।

(ग) विपद व्यवस्थापन तथा भुसंरक्षण

- ✓ नगर स्तरिय विपद व्यवस्थापन समिति गठन गरि नेपाल् रेडक्रस सोसाईटी लगायत अन्य विभिन्न गैर सरकारी संस्थाहरुसंग समन्वय गरि विपद न्युनिकरण तथा विपद तयारी कार्यलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- ✓ नगर क्षेत्रमा हुनसक्ने प्रकोपलाई ध्यान दिई विपद प्रकोप व्यवस्थापन कोपको स्थापना गरी आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
- ✓ प्रकोपबाट समग्र नगरबासिको सुरक्षाको लागि समयमा प्रकोप सुचना प्रवाह तथा प्रकोप क्षेत्रमा समयमै उद्धार तथा राहत कार्यक्रम संचालनका लागि सम्पूर्ण नगरवासी युवाहरुलाई परिचालन गर्नु पर्ने महशुस गरी वजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- ✓ सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन गर्नका लागि गैर सरकारी संस्थाहरुसँग सहकार्य गर्दै जाने नीति अवलम्वन गरिएको छ
- ✓ दमकलमैत्री सडक संरचना निर्माणमा स्थानीय नगरवासीहरुसँग आवश्यक समन्वय गरिराखिएकोमा यसलाई मूर्त रुप दिन उचित पहल गरिनेछ ।

(घ) विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा

- ✓ समग्र नगर क्षेत्रलाई उज्यालो नगरको रुपमा विकशित बनाउन एकमुष्ट वजेट विनियोजन गरिएकोछ जसलाई अध्ययन तथा स्टिमेट अनुसार योजना संचालन गरिनेछ ।
- ✓ सौर्य सडक बत्ति मार्फत नगरलाई उज्यालो बनाउन गत वर्षबाट थालनि गरिएको छ । यो कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ । वैकल्पिक ऊर्जाको प्रयोग गर्ने नीतिलाई विभिन्न गै. स. स. को सहयोगमा कार्यान्वयनमा ल्याउन पहल गरिनेछ ।
- ✓ समुदाय मार्फत संचालित ग्रामिण विद्युतीकरण तथा केन्द्रीय विधुत लाईनलाई समायोजन गरि वडागत रुपमा विद्युत विस्तार गरिनेछ ।
- ✓ वैकल्पिक ऊर्जाको अवस्था, सम्भावना र अवसरहरुको व्यवस्थापन गर्नका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ
- ✓ हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकालाई धुवा रहित नगरपालिका बनाउनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

(ङ) शिक्षा

- ✓ हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकालाई साक्षर नगरपालिका घोषणा गरिसकिएको अवस्थामा राष्ट्रिय पूर्ण साक्षरता अभियानलाई उपलब्धिमुलक बनाउन जिल्ला शिक्षा कार्यालय, शिक्षा क्षेत्रमा क्रियाशिल गै.स.स. हरुसँग सहकार्य र समन्वय गर्दै अनुगमन, मुल्याङकन पद्धतिलाई व्यवस्थित र सुदृढ तुल्याइनेछ ।
- ✓ नगर क्षेत्रमा नमूना विद्यालय, पर्यटन विधालय तथा प्राविधिक विद्यालयको स्थापना गरि यस नगरपालिकाको छुट्टै पहिचान निर्माण गरिनेछ ।
- ✓ यस नगरपालिकामा सबै विषयहरुको अध्ययन अध्यापन हुने खालको उच्च स्तरिय बहुमूखी क्याम्पसको स्थापना गर्न आवश्क प्रक्रिया अगाडी बढाईनेछ ।

- ✓ नगरपालिकालाई त्रिभाषिक नीतिमा लैजान किराती समुदाय अन्तर्गत चाम्लिङ भाषामा अध्ययन अध्यापन गराउन सुरु गरिनेछ र क्रमिक रुपमा अन्य भाषालाई पनि प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
- ✓ साहित्यकार विश्वेश्वर प्रसाद कोइरालाको सम्मानमा नगर स्तरिय वि.पि. कोइराला पुस्तकालय स्थापना गरिनुका साथै एक विद्यालय एक पुस्तकालय नीतिलाई अवलम्वन गरिनेछ ।
- ✓ नगरपालिका क्षेत्रमा बालबालिकालाई लक्षित गर्दै खेलकुद विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
- ✓ सामुदायिक विद्यालयको विधार्थीहरुको क्षमता विकासको लागि, खानेपानी तथा शौचालयको लागि, कक्षा कोठा व्यवस्थापनको लागि आवश्यक बजेट बिनियोजन गरिएको छ र क्रमागत रुपमा कार्यक्रम संचालन गरिइनेछ ।
- ✓ नगर क्षेत्रमा रहेका बालविकास केन्द्रहरुको भौतिक पुर्वाधार विकास तथा स्तरोन्नतिको लागि जिल्ला शिक्षा कार्यालय तथा सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी काम गर्नका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।

(च) स्वास्थ्य

- ✓ नगरपालिका भित्र २५ सैयाको सुविधा सम्पन्न अस्पताल स्थापनाको लागी आवश्यकता र आधारमा स्थान छनौट गरी प्रकृया अगाडी बढाईनेछ ।
- ✓ गाउँघर क्लिनिक मार्फत नगरपालिकाका कुना कुना सम्म स्वास्थ्य सेवा पुऱ्याईनेछ ।
- ✓ गुणस्तरिय र सुरक्षित प्रसुति सेवा प्रदान गर्न प्रत्येक वडामा २४ घण्टे प्रसुति सेवा केन्द्र स्थापना गरिनेछ
- ✓ नगरपालिकाको प्रत्येक वडालाई पूर्ण गर्भ जाँच वडा सुनिश्चित गर्न आवश्यक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ
- ✓ गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवालाई मूल मन्त्र वनाउदै ल्याव सेवा लाई क्रमशः प्रत्येक वडामा विस्तार गरिदै लगिनेछ ।
- ✓ पूर्णखोप कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन वाह्य खोप क्लिनिक भवन निर्माण प्रकृया अगाडि बढाईनेछ ।
- ✓ सानो सुखि परिवार सम्मुन्नत जीवनको आधार नारालाई आत्मसात गर्दै परिवार नियोजन घुम्ति शिविर संचालन गरिनेछ ।
- ✓ यातायातको सुविधा पुगेका वडाहरुमा क्रमशः एम्वुलेन्स सेवाको निम्ति दातृ संस्थाहरुसंग माग गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ
- ✓ अनाधिकृत औषधी बिक्री वितरण गर्ने कार्यलाई नियमन गरिनेछ ।
- ✓ शहरी स्वास्थ्य इकाईहरु क्रमशः विस्तार गरिनेछ ।
- ✓ नागरिकको स्वास्थ्य बीमा सुनिश्चित गर्दै स्वास्थ्य उपचारमा पहुँचको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ✓ राम्रो काम गर्ने कर्मचारीलाई पुरस्कृत तथा नराम्रो काम गर्नेलाई दण्डको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ✓ महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरुको सेवालाई मूल्याङ्कन गरी प्रोत्साहन भत्तामा समय सापेक्ष बृद्धि गरिदै लगिनेछ ।
- ✓ महिलाहरुको प्रजनन् अधिकार सुनिश्चित गर्न गर्भपतन सेवालाई प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय बनाईदै लगिनेछ
- ✓ पाठेघर खसेका महिलाहरुको उपचारको लागि नगरपालिकाबाट आर्थिक सहयोग गरिनेछ ।
- ✓ ज्येष्ठनागरिक वृद्ध वृद्धा तथा अपाङ्गहरुको लागी स्वास्थ्य संस्थाहरुमा क्रमशः अपाङ्ग मैत्री वातावरण निर्माण गरिदै लगिनेछ ।

- ✓ आयुर्वेद औषधालयको सेवालाई अझ विश्वसनिय एवं प्रभावकारी बनाउन लाई पंचकर्म सेवा थप गरि संचालनमा ल्याईनेछ
- ✓ आयुर्वेदिक औषधी निर्माणका लागी आवश्यक पर्ने महत्वपूर्ण जडिबुटीहरुको खेती, संरक्षण तथा सम्वर्धन गरि समाज लाई आर्थिक सम्बृद्धिको बाटोमा अग्रसर बनाउन आवश्यक तालिम तथा जनचेतना अभिबृद्धि गरिनेछ ।
- ✓ हालको आयुर्वेद औषधालय लाई नगर स्तरीय नगर आयुर्वेद अस्पतालको रुपमा स्थापना गर्नको लागी आवश्यक प्रकृया अगाडि बढाईनेछ ।

(छ) वन, वातावरण तथा जलवायु परिवर्तन

- ✓ सडक निर्माण गर्दा दुवैतर्फ वृक्षरोपण गर्ने नीति लिइएको छ तथा Environment Management Plan (EMP) बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ✓ वृक्षारोपण तथा भु-संरक्षण कार्य गर्दा साझेदारी गर्ने नीति लिइनेछ ।
- ✓ ठूला पुर्वाधार निर्माणका योजनाहरु संचालन गर्दा संम्भाव्यता अध्यायन गरेर मात्र योजना संचालन गरिनेछ ।
- ✓ जलवायु परिवर्तनबाट नगरपालिकामा पर्न सक्ने प्रभाव न्यूनीकरण गर्न सरोकारवाला निकाय, गै.स.स. तथा विकास साझेदारसँग समन्वय र सहकार्य गरी स्थानीय जलवायु परिवर्तन अनुकुलन कार्ययोजना तर्जुमा गरि कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
- ✓ वन क्षेत्रलाई स्थानिय तहको आर्थिक स्रोतको प्रमुख आधार बनाईनेछ ।
- ✓ वन व्यवस्थापन र उर्जा विकासलाई जोडि जैविक उर्जाको उत्पादन बृद्धि गरिनेछ ।
- ✓ नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रको वन, जल, खनिज आदि प्रर्कृतिक स्रोतहरुको दोहन तथा उपयोगबाट प्राप्त आम्दानिको निस्चित हिस्सा प्राकृतिक स्रोत साधनको संरक्षण तथा वातावरणिय सचेतना कार्यक्रममा खर्च गरिनेछ ।
- ✓ स्थानिय वन, जंगल, जलस्रोत, तथा भुमिस्रोतको व्यवस्थापनमा स्थानिय समुदायलाई सहभागी गराउँदै खाद्य सुरक्षा, उर्जा सुरक्षा तथा जल संरक्षणको माध्यमले स्थानिय जनतामा आय अर्जन र रोजगारीको अवसर मिलाईनेछ ।
- ✓ जल, जमिन, जंगल, जडिबुटि र जलाधार भन्ने नारा लाई अनुसरण गर्दै यसलाई स्थानिय जनताको समृद्धिको आधार बनाईनेछ ।
- ✓ कृपिबालि एवं पशुधन बीमा कार्यक्रम संचालनमा ल्याईनेछ ।
- ✓ नगर क्षेत्र भित्र विभिन्न दुर्लभ वनस्पतीहरुको गार्डेन सहितको उद्यान निर्माण गरिनेछ ।
- ✓ वातावरणमैत्री विकास पूर्वाधार निर्माणमा जोड दिइनेछ ।
- ✓ हरित शहरको अवधारणा अनुरुप पार्क निर्माण, विकास र प्रबर्द्धनमा जोड दिइनेछ ।

(ज) कृषि तथा पशु

- ✓ निर्वाहमुखि खेति प्रणालीलाई व्यवसायिक कृपि प्रणालीतर्फ उन्मुख गर्ने तथा उन्नत खालका कृपि विउविजन र उन्नत पशुपालनमा प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- ✓ विपादीयुक्त कृपि उत्पादनलाई निरुत्साहीत गर्दै अर्गानिक व्यवसायिक कृपि प्रवर्द्धनमा जोड दिईनेछ ।
- ✓ प्रत्येक वडामा कृपि संकलन विन्दुको स्थापना गरि नगरस्तरीय संकलन केन्द्रमा संकलन गरी आवश्यक वजारिकरणको व्यवस्था गरिनेछ ।

- ✓ वडा स्तरीय तथा नगर स्तरीय कृषि संजाल गठन गरी कृषकको समस्या तथा अपेक्षा लाई एकत्रित गरि समन्वयन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- ✓ नगर स्तरीय आर्थिक योजना निर्माण गरि कृषिलाई मुख्य आर्थिक स्रोतको रुपमा विकाश गर्न पहल गरिनेछ ।
- ✓ नगर क्षेत्रमा व्यवस्थित वधशाला स्थापना गरि स्वच्छ, ताजा माछा, मासु तथा अन्य पशुजन्य पदार्थलाई सर्वसुलभ रुपले बिक्री वितरण तथा मासुजन्य पदार्थमा आत्मनिर्भर हुने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- ✓ वेरोजगारि तथा युवा पलायनको समस्यालाई मध्यनजर गर्दै कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा उद्यमशिलता सृजना गर्न युवा उद्यम कोष खडा गरि प्रस्तावनाका आधारमा विना धितो अनुदान तथा ऋण उपलब्ध गराईनेछ ।
- ✓ कृषि तथा पशुपालन पर्वद्धनका लागि व्यवसायीक अगुवा कृषक सहयोग कार्यक्रम संचालन र कृषि अनुसन्धान तथा परामर्श श्रोत केन्द्रको स्थापना गरिनेछ ।
- ✓ नगर क्षेत्रमा कृषिलाई प्रवद्धन गर्नकोलागी कृषि पाठशाला स्थापना गरिनेछ ।
- ✓ कृषिलाई पर्यटन संग जोडन कृषि सडकको निर्माण तथा कृषि प्रर्दशनि मेला आयोजना गरि उत्कृष्ट कृषक तथा कृषक समुहलाई पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ✓ कृषिजन्य उत्पादन तथा पशुजन्य उत्पादनलाई विस्तार र उपभोग तथा उपलब्धतामा सहजता ल्याउन प्रत्येक वडामा हाट बजारलाई व्यवस्थित गर्ने नीति वनाइनेछ ।
- ✓ सार्वजनिक निजी साझेदारीमा नगरपालिका क्षेत्रमा शीत भण्डार स्थापना गर्न पहल गरिनेछ ।
- ✓ कृषि पकेट क्षेत्रलाई आधार लिई एकीकृत रुपमा सुविधा विस्तार गरि नगरको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न सम्वन्धित निकायहरु संग कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

(झ) पर्यटन

- ✓ हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकालाई पर्यटकीय दृष्टिकोणले विश्वकै आकर्षक गन्तव्य वनाउनका लागी किरात, हिन्दु, बौद्ध धर्मालम्वीहरुको पवित्र त्रिधार्मिक स्थल हलेसीको सांस्कृतिक, धर्मिक तथा ऐतिहासीक महत्वलाई संरक्षण र प्रर्वद्धन गर्ने गरी हलेसी बृहतर गुरुयोजना कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।
- ✓ हलेसी क्षेत्रको प्रथम कविला होलेसुङको सम्मानमा होलेसुङ पार्क निर्माण गरी पर्यटन पर्वद्धन तथा विकाश गरिनेछ ।
- ✓ हलेसी महादेव लगायत सवै धर्मिक सांस्कृतिक, पर्यटकीय स्थलहरुबाट प्राप्त आम्दानी लाई नगरपालिकाको प्रमुख श्रोतको रुपमा लिईनेछ ।
- ✓ पर्यटन प्रवद्धनको लागि नगरपालिका भित्र उचित स्थानको पहिचान गरि हेलिप्याडको निर्माण गरिनेछ ।
- ✓ नगरपालिकाको स्थानिय भाषा, लोक संस्कृतिको संरक्षण तथा सम्वद्धनमा स्थानिय महिला समूह तथा स्वयंशेवी युवा क्लवहरुलाई परिचालन गरिनेछ साथै युवाहरुलाई दोभासे र पर्यटक गईड सम्वन्धि तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ✓ हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकालाई पर्यटकीय दृष्टिकोणले विश्वकै आकर्षक गन्तव्य वनाउनका लागी प्राकृतिक सौन्दर्य, विशिष्टता, सामाजिक वैभव, पौराणिक, किरात, हिन्दु, बौद्ध धर्मालम्वीहरुको पवित्र त्रिधार्मिक स्थल हलेसीको सांस्कृतिक, धर्मिक तथा ऐतिहासीक महत्वलाई संरक्षण र प्रर्वद्धन गर्ने गरी हलेसी महोत्सवको आयोजना गरिनेछ ।
- ✓ हलेसी महादेव मन्दिरको सौन्दर्यतालाई कायम राख्दै डोरामाला लुङदो र कुम्भ वस्तिहरुको उचित स्थानको पहिचान गरि व्यवस्थापन गरिनेछ ।

- ✓ किरांत राई समुदायको उदगम स्थल तुवाचुङलाई सांस्कृतिक पार्कको रुपमा विकास गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- ✓ पर्यटन पर्वद्धनको लागि खुल्ला चिडियाखाना, खुल्ला संग्राहलयको संभाव्यता अध्यायन गरिनेछ ।
- ✓ हलेसीको मारातिका गुम्बा संचालक समिति संग समन्वय गरि बौद्ध धर्म सम्वन्धि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ
- ✓ दुधकोशी बाट सुनकोशीको ऱ्याफ्टीङ र अल्ट्रा ऱ्याफ्टीङ, जोडतीघाट हुँदै भुम्जु, मंगलटार, होलेसुङ, हलेसी, तवाचुङ हुँदै राजापानी सम्मको ट्रेकिङ, हलेसी बाट तुवाचुङ सम्मको हाईकिङको सम्भाव्यता अध्यायन गरि पर्यटन पर्वद्धनमा विषेश ध्यान दिईनेछ ।
- ✓ पर्यटकहरुको आकर्शणको लागी स्थानिय सामाग्री बाट निर्मित सामाग्रीहरु झल्कने गरि भोजन गृह, होम स्टे, स्थानिय गाईड, भ्यू टावर, सूचना केन्द तथा मनोरञ्जन पार्कहरुको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ✓ पर्यटन प्रवर्द्धनको लागि नगरका महादेव गुफा, ककनी, गुप्तेश्वर गुफा, सप्तेश्वर गुफा, ताराखसे भञ्ज्याङ गुरुधुम, दुङदेलो, सल्लेपोखरी, राजापानी गढी, च्यार्स्मीटार गढी, सुल्केरी ढुङगा, थामेपोखरी जस्ता प्रमुख पर्यटकीय स्थलहरुको हलेसी महादेव मन्दिर संगै पूर्वाधार विकासमा लगानी गरिनेछ ।
- ✓ स्थानिय सिप तथा स्रोत बाट निर्मित हस्तकला, मुर्तिकला र चित्रकलाका सामाग्रीहरु सहितको कोशेली घर निर्माण गरि पर्यटन प्रवद्धनमा सघाउ पुऱ्याईनेछ ।

(ञ) सुशासन तथा संस्थागत विकास

- ✓ हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका कार्यालयबाट जनतालाई उपलब्ध गराइने सेवा सुविधाको विस्तृत विवरण समावेश भएको नागरिक वडापत्र तयार गरी उक्त नागरिक वडापत्रमा उल्लेख भए अनुसारका सेवा समयमा नै उपलब्ध गराउन नगरपालिका प्रतिवद्ध रहने छ ।
- ✓ नगरपालिका मार्फत् सञ्चालन भएका विकास निर्माण लगायत सबै कार्यक्रमको नियमित अनुगमन, प्रगति समिक्षा, समन्वय बैठक, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण आदि मार्फत सुशासनमा जोड गरिनेछ ।
- ✓ कर्मचारी अनुशासन र नियमिततालाई ध्यानमा राखेर कर्मचारी लगवुकको व्यवस्था गरिएकोमा यस कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ✓ सेवा प्रवाहमा हुन सक्ने मानवीय त्रुटिवाट सिर्जित गुनासोहरुलाई व्यवस्थापन गर्न गुनासो सुन्ने अधिकारी, कार्यालयको गतिविधि तथा सूचनाहरु सहज रुपमा उपलब्ध गराउन सूचना अधिकारी तोकिनेछ ।
- ✓ कार्यालयको आन्तरिक समस्या समाधान तथा संस्थागत सुदृढीकरणको लागि नियमित नगर कार्य पालिकाको बैठक, मासिक कर्मचारी बैठक तथा नियमित वडा बैठक बसिदै आइएको छ र निरन्तरता दिइनेछ ।
- ✓ संगठनलाई प्रविधिमैत्री बनाउन डिजिटल सूचना पाटी, सीसी क्यामेरा, फ्रि वाईफाई, मोबाइल मल्टी चार्जर लगायतका सेवाहरुको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ✓ बस्ती तथा टोलमा टोल विकास संस्था गठन गरी टोल स्तरीय विवाद निरुपण तथा सामाजिक कार्य संचालन गर्ने गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ✓ हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाले वेभसाइट तथा सामाजिक सजाल संचालन गरी कार्यालयको सूचना तथा निर्णय र कार्यक्रमहरु सार्वजनिक गरिरहेको छ र निरन्तरता दिइनेछ ।
- ✓ विकास निर्माण र मर्मत कार्यको अनुगमन र मूल्याकंन कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउन नतिजामा आधारित अनुगमन प्रणाली अपनाइनेछ ।
- ✓ नगरपालिका भित्र रहेका विभिन्न व्यवसायिक फर्महरुको अनुगमन गरी गैर कानुनीरुपमा संचालनमा रहेका फर्महरुलाई कानुनी दायरामा ल्याई संचालन अनुमति तथा कार्वाहि प्रक्रिया अगाडी वढाईनेछ ।

- ✓ नगरपालिका भित्र रहेका होटल तथा खाद्य सामाग्रीहरुको अनुगमन गरि समय सापेक्ष मूल्यसूचिमा एकरुपता एवं गुणस्तरियता कायम गरिनेछ ।
- ✓ नगरपालिकामा विकासका नाममा हुने भष्ट्रचार न्यूनिकरण गर्दै शून्यमा झारिनेछ ।
- ✓ सामान्य प्रकृतिका विवाद समाधान गर्न न्यायिक समितिमार्फत मेलमिलाप, मध्यस्थता जस्ता वैकल्पिक उपायहरू अवलम्बन गरी न्यायिक निरुपण गरिनेछ ।
- ✓ विकास कार्यलाई गुणस्तरीय ढगंले समयमै सम्पन्न गर्न, पूँजीगत खर्च वृद्धि गर्न, अनुगमन मूल्याकंन प्रभावकारी बनाउन, बजेट फ्रिज जाने समस्यालाई निराकरण गर्न चालू आ.व.मा नै योजना सम्झौता भन्ने मूल नारासहित योजना सम्झौता अभियान संचालन गरिनेछ ।

(ट) लक्षित वर्ग तथा समावेशिकरण

- ✓ लक्षित समूह कार्यक्रमअन्तर्गत महिला विरुद्धको लैङ्गिक तथा घरेलु हिंसा, महिला हकहित संरक्षण तथा सीप विकास कार्यक्रम, मनोसामाजिक विमर्श कार्यक्रम, गृहिणी महिलाको लागि वातावरण मैत्रि सचेतना कार्यक्रम जस्ता विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ✓ लक्षित वर्ग तथा सामाजिक समावेशिकरणतर्फ सामाजिक परिचालनको माध्यमद्वारा लक्षित समूहलाई सशक्तीकरण गरि नगरपालिकामा मागमा आधारित कार्यक्रम तयार गरी अझ प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- ✓ आदिवासी जनजातिको पहिचान सहित सम्मानपूर्वक बाँच्न पाउने अधिकार सुनिश्चित गर्न अवसर तथा लाभका लागि विशेष व्यवस्था गर्दै यस समुदायसँग सरोकार राख्ने निर्णयहरुमा सहभागी गराउने तथा आदिवासी जनजाति र स्थानीय समुदायको परम्परागत ज्ञान, सीप, संस्कृति, सामाजिक परम्परा र अनुभवलाई संरक्षण र संवर्धन गरिनेछ ।
- ✓ नगरपालिकामा बालमैत्री स्थानीय शासन लागू गर्नका लागि बालश्रम उन्मुलन, बाल विवाह, बाल हिंसा उन्मुलन तथा बाल अधिकारसँग प्रत्यक्ष सम्बन्ध राख्ने कार्यक्रमलाई अगाडि बढाइने छ ।
- ✓ नगरस्तरीय आदिवासी जनजाति समन्वय समिति, महिला समन्वय समिति, दलित समन्वय समिति, अपाङ्ग समन्वय समिति, एकल महिला समन्वय समिति तथा बाल क्लव समन्वय समिति को गठन गरि उपयुक्त कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- ✓ ५० वर्ष मुनिका एकल महिलाहरुलाई आयआर्जन तथा शिप विकास तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ✓ २५ नोभेम्वर देखि १० डिसेम्वर सम्मको १६ दिन महिला हिंसा विरुद्धको रुपमा विभिन्न कार्यक्रमहरुको साथ दिवश मनाईनेछ ।
- ✓ ज्येष्ठ नागरिकको सम्मान कार्यक्रम आयोजना गर्नका साथै ज्येष्ठ नागरिक सामुदायिक भवन निर्माण स्थापनाको लागी आवश्यक सहयोग पुऱ्याइनेछ ।
- ✓ सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलाई थप व्यवस्थित गर्न वैज्ञानिक रुपमा लागत अध्यावधिक गर्दै बैंकिङ क्षेत्रमा बैंक प्रणालिबाट नभएको स्थानमा घर घरमा वितरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ✓ दलित तथा अपाङ्गहरुलाई विविध विषयमा सीपमूलक तालिमको व्यवस्था गरी क्षमता विकासमा जोड दिईनेछ ।
- ✓ बालबालिकाहरुको मनोरन्जनको लागि चिल्ड्रेन पार्कको निर्माण गरिनेछ ।
- ✓ नगर क्षेत्र भित्र कार्यरत महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविकाहरुको क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।

(ठ) मानव संशाधन विकास

- ✓ नगरक्षेत्र भित्र बसोबास गर्ने आर्थिक रुपले सक्रिय जनशक्तिलाई स्वरोजगार तर्फ उन्मूख गराउन घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय र अन्य शीप तथा व्यवसाय प्रबर्द्धन गर्ने निकायहरुसंग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरि विभिन्न सीपमुलक तालिम र कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- ✓ नगरमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरुमा प्रभावकारिता ल्याउनामा गै.स.स. को भुमिका थप प्रभावकारी बनाउने कार्य गरिनेछ
- ✓ स्थानिय तह सम्बन्धि कार्यसंचालन कार्यविधि, ऐन कानुन तथा प्रक्रियाको बारेमा नगर सभाका पदाधिकारीहरुलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम, प्राविधिक कर्मचारीहरुलाई कम्प्युटर तालिम, लेखा प्रणालि सम्बन्धि तालिम, सामाजिक परिचालन तालिम तथा बिभिन्न गोष्ठीहरु आयोजना गरि क्षमता विकास गरिनेछ ।
- ✓ स्थानिय तहको विकासलाई व्यवस्थित गर्न देश बिदेशका उत्कृष्ट नगरपालिकाहरुको भ्रमण गरि सोको विकास नीतिहरुको अनुसरण गरिनेछ ।
- ✓ विशिष्ट विज्ञ तथा विशेषज्ञहरुलाई आमन्त्रण गरि विकासका लागी नीतिगत तथा प्रक्रियागत विषयमा विचार विमर्श गरि राय परामर्शको आधारमा योजनाहरु संचालन गरिनेछ ।
- ✓ नगरपालिका भित्रका बुद्धिजिवि, समाजसेवी र विषय विशेसज्ञ सहितको सल्लाहकार समूह गठन गरि नगरको समुचित विकासका लागि राय परामर्श लिईनेछ ।
- ✓ नगरपालिकाको सेवा वितरणलाई प्रभावकारी बनाउन तथा कर्मचारीको ज्ञान, सीप र क्षमताको विकास गर्नका लागि यसै आ.व. मा बजेट बिनियोजन गरिएको छ ।
- ✓ नगरपालिकाको काम काज सहज र स्फूर्त गर्नका निमित्त यसै आ.व.मा पदपूर्ति समिति गठन गरी कर्मचारीहरु नियुक्ति गर्ने प्रक्रियाको थालनि गरिनेछ ।
- ✓ वैदेशिक रोजगार बाट सिप सिकेर फर्किएका ब्यक्तिहरुको विवरण संकलन गरि सोहि अनुसारको कार्यवातावरण निर्माण गरिनेछ ।

(ड) राजश्व तथा वित्तय व्यवस्था नीति

- ✓ समग्र नगरवासीलाई प्रभावकारी सेवा पुऱ्याउन तथा नगरक्षेत्रमा उपलब्ध हुनसक्ने सम्पूर्ण स्रोतहरुलाई परिचालन गर्नका लागि राजश्व परामर्श समितिको कार्य क्षेत्र विस्तार गरिएको छ ।
- ✓ नगरको राजश्व व्यवस्थालाई अझ सुदृढ र संस्थागत बनाउन राजश्व सम्भाव्यता अध्ययन गरी प्राप्त सुझावहरुलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयनमा ल्याईने छ ।
- ✓ नगर भित्र भित्रने र बाहिरिने बिभिन्न सामाग्रीहरुको निकासि, पैठारी कर लिई नगरपालिकाको आर्थिक स्रोत बृद्धि गरिनेछ ।
- ✓ राजश्व सङ्कलनमा वृद्धि गर्नका एकिकृत सम्पति कर लागू गर्ने कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- ✓ सवारी साधन कर, सवारी पार्किङ कर, मनोरन्जन कर, विज्ञापन कर, फोहोरमैला कर यसै आ.व. देखि लागू गरिनेछ ।
- ✓ व्यवसायिक कर बढाउन व्यवसाय दर्ता अभियान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ✓ आन्तरिक आय अभिबृद्धि गर्ने कार्यमा महत्वपुर्ण भूमीका खेल्ने करदाताहरु मध्येबाट छनौट गरि पुरस्कृत गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ .

- ✓ आन्तरिक आम्दानी वृद्धिको लागि उद्योग वाणिज्य संघसंगको साझेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि सम्झौता गरिएको छ ।

(ढ) सूचना तथा संचार

- ✓ Less Paper Governance लाई उच्च प्राथमिकतामा राखी नगरपालिकाको अधिकाश कामकाज कम्प्युटर तथा इन्टरनेटद्वारा गर्ने र सबै वडामा चालु आ. व. मा नै इन्टरनेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ✓ सूचना तथा संचारको प्रवर्द्धन र विकास भएमा मात्र वास्तविक विकासको अनुमति गर्न सकिन्छ तसर्थ यस नगरपालिकामा सूचना तथा संचारको क्षेत्रको प्रवर्द्धन र विकास गर्ने नीति अवलम्वन गरिनेछ ।
- ✓ पत्रकारिता र विकास भन्ने विकासको सिद्धान्तलाई अवलम्वन गर्दै नेपाल पत्रकार महासंघसंग समन्वय गरी नगरका युवाहरुलाई पत्रकारिता तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ✓ नगरपालिकालाई सूचना र प्रविधिमैत्री बनाउँदै बुलेटीन तथा मुखपत्र प्रकाशन गर्ने, आवश्यक दक्ष जनशक्ति निर्माणको लागि सम्बन्धित तालिमको व्यवस्था तथा निजि संस्थाहरुसंगको साझेदारीमा एफ.एम., पत्रपत्रिका र टेलिभिजन संचालन गर्ने नीतिलाई अनुसरण गरिनेछ ।

(ण) युवा तथा खेलकुद

- ✓ खेलकुद मार्फत स्वास्थ्य, अनुशासन र विकासको नारालाई अंगीकार गर्दै खेलकुदलाई व्यवसायिकता तर्फ उन्मुख गराउन तथा युवाहरुलाई प्रोत्सहान गर्न युवा तथा खेलकुदको लागि वजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- ✓ युवाहरुलाई केन्द्रित गरेर नगरपालिका आफैले खेलकुद प्रतियोगिता सचालन गर्ने नीति लिइएको छ ।
- ✓ स्वस्थ, सक्षम र अनुशासित नागरिक तयार गर्न खेलकूद तथा खेलाडीमा योजनावद्ध लगानी गर्ने र खेलकूदलाई राष्ट्रिय एकता सुदृढ गर्ने एवं अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा राष्ट्रिय सम्मान अभिवृद्धि गर्ने माध्यमको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- ✓ खेलकुद विकासका लागि खेलकूदमा आवद्ध संस्थाहरुलाई क्रियाशील गरी खेलकूदलाई पर्यटनसंग आवद्ध पर्यटन विकासमा जोड दिईनेछ ।
- ✓ एक वडा एक खेलमैदानको विकास गरी फुटवल, भलिबल, क्रिकेट, व्याटमिन्टन तथा कवडहलको निर्माण गरी करांते, तेक्वान्दे, बक्सिङ जस्ता खेलको प्रवर्द्धन गर्ने नीति अगाडि बढाईनेछ ।
- ✓ खेल संस्कृतिको विकास गर्न विधालय स्तरबाटै विभिन्न खेलकुद कार्यक्रम संचालन गर्न पहल गरिनेछ ।
- ✓ नगरपालिकामा युवा उद्यमशिलालाई प्रवद्धन गर्नको लागि विभिन्न कार्ययोजना बनाई आवश्यक अनुदान दिने व्यवस्था गरिनेछ ।
- ✓ युवाहरुलाई कुलत, दुव्यर्सनबाट बचाउन तथा सधैं उर्जाशील र सक्रिय बनाइ राख्न सुर्तीजन्य पदार्थ नियन्त्रण, कुलत तथा दुर्व्यसन विरोधी अभियान, मनोसामाजिक विमर्श, युवा विकाससंग सम्बन्धित खेलकुद, साहित्य, संगीत, कला जस्ता विविध क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

(त) भाषा, साहित्य तथा कला संस्कृती

- ✓ साहित्य, संगीत र कलालाई प्रवर्दन गर्न विभिन्न रचनात्मक कार्य गर्न निश्चित बजेट विनियोजन गरिएको छ र सोही बमोजिम कार्यक्रहरु गरिनेछ ।
- ✓ स्थानिय भाषा (चाम्लिङ, तिलुङ, बाहिङ, साम्पाङ, वाम्वुले आदि) हरुलाई सरकारी काम काजको भाषाको रुपमा विकास गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- ✓ लोपउन्मुख तिलुङ भाषलाई संरक्षण तथा वर्णमाला निर्माणको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

- ✓ विभिन्न जात जातिका सांस्कृतिक पर्व, झाँकी नाचहरुको संरक्षण तथा सम्वद्धन गर्न अभिलेखिकरण गरिनेछ ।
- ✓ किरातीहरुको भाषा, संस्कार, संस्कृतीको लागि अध्ययन अनुसन्धान गरि संस्कृतिक नगरपालिकाको रुपमा परिचित गराईनेछ ।

आदरणीय महानुभावहरु,

अव म नगरपालिकाले चालू आ.व. लागि विनियोजन गरेको बजेट तथा कार्यक्रमका बारेमा जानकारी गराउन चाहन्छु ।

चालु आर्थिक वर्ष २०७४।०७५ को लागि वितिय समानीकरण निशर्त तर्फ रु २३,३५,३९,०००।०० र नेपाल सरकारबाट सशर्त अनुदान तर्फ रु १५,३६,४०,०००।०० बजेट प्राप्त भएको छ ।

अन्य कार्यक्रमहरुको बजेट निम्नानुसार रहेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७४।७५ को कुल अनुमानित आय

क्र.सं	आम्दानी शिर्षक	रकम
१	नेपाल सरकारको निशर्त अनुदान	२३,३५,३९,०००।००
२	नेपाल सरकारको सशर्त अनुदान	१५,३६,४०,०००।००
३	आन्तरिक बजेट (अनुमानित)	३०,००,०००।००
४	राजश्व बाडफाड	२०,००,०००।००
जम्मा		३९,२१,७९,०००।००

निशर्तको बजेट विनियोजन निम्न अनुसार गरिएको छ ।

सि.नं.	विवरण	रकम	कै.
१	निशर्त कुल बजेट	२३,३५,३९,०००	
२	चालु २५%	५,८३,८४,७५०	
३	पुजिगत ७५%	१७,५१,५४,२५०	
४	**पुजिगतको विनियोजन**		
५	समपुरक कोषमा	१,५०,००,०००	
६	विपद व्यवस्थापन २ %	३,५०,३०,८५	
७	कन्टिन्जेन्सी बजेट २ %	३,५०,३०,८५	
८	बाँकी पुँजिगत	१,५३,१४,८०,८०	
९	वडामा विनियोजन	५,०६,१३,०००	
१०	नगर योजना	१०,२५,३५,०८०	

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिको आ.ब. २०७४।७५ को सशर्त बजेट बार्षिक बजेट

सि.न.	विवरण	रकम	कैफियत
१	कृषि विभाग	१६०००००	
२	पशु सेवा विभाग	१४७९०००	
३	शिक्षा शाखा	१३६३०२०००	
४	जन स्वास्थ्य सेवा शाखा	१२४०५०००	
५	आयुर्वेद स्वास्थ्य शाखा	१८५४०००	
जम्मा बजेट		१५,३६,४०,०००	

नगर योजनाहरुको विनियोजन

सि.नं.	योजनाको नाम	रकम
१	विधुत	20000000
२	कृषि तथा स्वास्थ्य	10000000
३	पर्यटन प्रबर्दन तथा अध्ययन अनुसन्धान	15000000
४	सडक	20000000
५	सिचाइ	3000000
६	मेसिन तथा सवारी	7500000
७	युवा उधमी	7500000
८	सामी	300000
९	भाषा साहित्य कला सस्कृति	1500000
१०	दलित	1000000
११	जेष्ठ र अपाङ्ग	1000000
१२	महिला	3255000
१३	हलेसी सोलार	500000
१४	नगर प्रोफाइल	735080
१५	मर्मत सम्भार कोष	700000
१६	एकल महिला	500000
१७	शिक्षा	2000000
१८	खानेपानी	1200000
१९	गम्भिर रोग	300000

२०	खेलकुद	500000
२१	नगर प्रवेशद्वार	1000000
२२	महिला तथा बालबालिका शाखाको कार्यक्रम	745000
२३	नगर पशु सेवा शाखा कार्याक्रम	4300000
		102535080

वडागत बजेट विनियोजन

सि.नं	वडा नं.	योजना संख्या	विनियोजित रकम	कै.
१	१	२३	४६५0000	
२	२	२७	४३0३000	
३	३	१२	४२00000	
४	४	१४	४१00000	
५	५	३४	५८५0000	
६	६	३७	४३८0000	
७	७	२0	४४00000	
८	८	१0	४३८0000	
९	९	२१	४३00000	
१0	१0	२६	४५00000	
११	११	२७	५५५0000	
		जम्मा	५,0६,१३,000	

उपस्थित महानुभावहरु,नगरवासी दिदी वहिनि तथा दाजुभाइहरु,

प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रमहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि मञ्चमा आसिन हुनु भएका उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरुको महत्वपूर्ण सल्लाह र सुझावको खाँचो सदैव रहनेछ । साथै यस नगरपालिकाको बहुआयामिक विकास गरी सवल, सक्षम, आत्मनिर्भर र समृद्ध बनाउनको लागि सामुहिक प्रयास हुनु जरुरी छ । यसको पुर्ण कार्यान्वयनको लागि राजनैतिक दलहरु, नागरिक समाज, सञ्चारकर्मीहरु, सेवाग्राही नागरिकहरु लगायत सम्बद्ध सबै पक्षबाट पूर्ण सहयोग प्राप्त हुनेछ भन्ने कुरामा म विश्वस्त रहेको छु ।

माथि प्रस्तुत गरिएका बजेट विनियोजनमा आन्तरिक श्रोतहरुबाट प्राप्त हुने बजेटको विनियोजन नगर कार्यपालिकाको बैठकबट निर्णय गरि आवश्यकतानुसार कार्यक्रम तथा योजना संचालन गरिनेछ । विभिन्न गैर सरकारी संस्थाहरुले यस नगरपालिका भित्र आफ्ना कार्यक्रम तथा योजना संचलन अनुमति माग गरेकोमा यस नगरपालिकाको मातहतमा रहि कार्यक्रम संचालनको अनुमति दिइएको जानकारी गराउन चाहान्छु ।

साथै हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको विकासको लागि आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग गर्ने नेपाल सरकार, राष्ट्रिय योजना आयोग, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय एवं विषयगत मन्त्रालय तथा विभागहरु र दातृ निकायहरुलाई सहयोगको लागि धन्यवाद दिँदै आगामी दिनहरुमा यो दस्तावेजलाई कार्यान्वयन गर्नका लागि सहयोगी हातहरु अगाडी बढीरहनेछ भन्ने अपेक्षा गरेको छु ।

आफ्नो व्यस्त समयका बावजुद नगरपालिकाको भावी रुपरेखा निर्धारण गर्ने नगर परिषदको वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रम सार्वजनिकीकरण समारोहमा पाल्नु भै यस समारोहको गरिमा बढाई दिनु भएकोमा प्रमुख अतिथिज्यू, विशेष अतिथिज्यूहरु, अतिथिज्यूहरु लगायत सम्पूर्ण उपस्थित महानुभावहरुमा हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका परिवारको तर्फबाट हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै कृतज्ञता ज्ञापन गर्न चाहान्छु ।

प्रस्तुत नीति बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा तथा पारित सम्पूर्ण प्रक्रियाहरुमा सहभागी भई योगदान पुऱ्याउनु हुने यस नगरपालिकाका सबै राजनैतिक दलहरुका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरु, कार्यालय प्रमुखहरु, संघ संस्थाका प्रमुखहरु, नगरपालिकाका कर्मचारीहरु तथा कार्यक्रम व्यवस्थापनमा सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण कर्मचारी नगर सभाका सदस्य साथीहरुलाई धन्यवाद दिन चाहान्छु ।

अन्त्यमा

सडक, कृषि, शिक्षा र स्वास्थ्यसँग समृद्धि र आत्मनिर्भरता, उज्यालो पर्यटकीय नगर निर्माणमा हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका

भन्ने नारालाई मूर्त रुप दिन यो नीति, बजेट र कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन अनिवार्य छ जसको लागि सदा झैं सबै पक्ष र निकायहरुबाट सहयोग, सल्लाह र सहकार्य पाउने र हुने आशा र अपेक्षा गर्दै विदा हुन चाहान्छु ।

। धन्यवाद ।

इवन राई

नगर प्रमुख

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको कार्यालय, दुर्छिम, खोटाङ

२०७४ भाद्र ३१ गते तदनुसार सेप्टेम्बर १६, २०१७